

8 sposobów na „niegrzeczne dzieci”

Wskazówki ułatwiające wspieranie rozwoju emocjonalno-społecznego przedszkolaków

Bardzo często nauczyciele i rodzice nadużywają przymiotnika „niegrzeczny”, by opisać zachowanie dziecka niezgodne z oczekiwaniami społecznymi. Kiedy przyjrzymy się temu określeniu w szerszym kontekście, widzimy, że jest bardzo negatywnie nacechowane i krzywdzące dla dziecka. Synonimy słowa „niegrzeczny” to: *nieuprzejmy, źle wychowany, o dziecku: nieposłuszny; też: świadczący o takich cechach*¹.

Dzieci, które uważamy za niegrzeczne, są zazwyczaj dziećmi aktywnymi, spontanicznymi i pełnymi energii, o bardzo silnym charakterze. Wykazują podatność na roztargnienie, łatwo je zdekoncentrować. Ich głównymi cechami są: kreatywność, inteligencja, upór i wytrwałość w działaniu. Natychmiast dają nam znać, jeśli wyrażamy się niejasno bądź jesteśmy niekonsekwentni, niezdecydowani w momencie wydawania poleceń. Domagają się tak naprawdę jaśniejszych sygnałów, sprawiają, że nieustannie musimy mieć się na baczności, gdyż cały czas testują nasze granice. Warto zwrócić uwagę, że charakterystyczną cechą rozwojową dziecka w wieku przedszkolnym jest niedojrzałość emocjonalno-społeczna i labilność emocjonalna, gdyż dopiero rozpoczyna się długotrwały i trudny proces socjalizacji. Przedszkolak nie ukrywa swoich emocji, jest bardzo ekspresyjny w działaniach. Emocje pojawiają się

u niego nieoczekiwanie i zazwyczaj nad nimi nie panuje, często płacze czy wpada w złość. Nauczyciel musi zdawać sobie sprawę z tego, że dziecko w wieku przedszkolnym dopiero uczy się właściwego zachowania, norm społecznych i aktywnego współdziałania w grupie. Rolą nauczyciela jest nauczenie dziecka wyrażania wszystkich emocji w sposób akceptowany społecznie. Dziecko musi posiadać wiedzę o tym, że zachowaniami płynącymi z emocji można sterować tak, aby nikogo nie zranić. I zdawać sobie sprawę, że emocje po jakimś czasie ulegają zmianie, a to, co zrobimy pod ich wpływem, może mieć długofalowe konsekwencje.

Pracę z dzieckiem sprawiającym trudności wychowawcze powinniśmy rozpocząć od zbudowania relacji, przyjaznej atmosfery do dialogu i współpracy. Dziecko musi mieć do nas zaufanie, czuć się przy nas bezpiecznie i komfortowo. Jeśli ten warunek zostanie spełniony, warto skorzystać ze sposobów na „niegrzeczne dziecko” opisanych poniżej.

1

Motywuj i wzmacniaj poczucie wartości dziecka

Najważniejsze jest pozytywne motywowanie do zmiany zachowania i budowanie poczucia własnej wartości dziecka. Zarówno nauczyciel, jak i rodzic powinien

¹ Słownik Języka Polskiego PWN, <https://sjp.pwn.pl/szukaj/niegrzeczny.html>